

SCENARIUSZ LEKCJI WYCHOWAWCZEJ NA TEMAT DOJRZAŁOŚCI

Temat lekcji:

Dojrzewamy do miłości

Czas przeznaczony na zajęcia: 1 godz. lekcyjna (45 minut)

Cele ogólne lekcji:

- zachęta do samowychowania w oparciu o świat wartości; motywowanie do wzięcia na siebie odpowiedzialności za własne wybory życiowe;
- uświadomienie sobie, czym jest miłość podmiotowa, personalistyczna, w odróżnieniu od pożądania, fascynacji, miłości nastawionej na realizację aktu seksualnego;
- kształcenie umiejętności podejmowania dojrzałych, świadomych decyzji dotyczących związku i współżycia seksualnego;

Cele szczegółowe lekcji:

- uczeń:

- wie, że dojrzała miłość wiąże się z odpowiedzialnością i budowaniem trwałych a nie krótkofalowych relacji z partnerem;
- wie, jak ważne jest dla związku podejmowanie świadomych, odpowiedzialnych decyzji, także takich, które dotyczą życia seksualnego;
- potrafi rozważyć zagadnienie współżycia seksualnego w wielu kontekstach; dostrzega zagrożenia, jakie się z tym wiążą;

Formy pracy:

- w grupach /zespołowa
- z całą klasą

Metody pracy:

- słowna – dyskusja, praca z tekstem
- obserwacyjna
- inscenizacja - drama;

Środki dydaktyczne:

- Kartki z fragmentami artykułu dr. Małgorzaty Lipowskiej pt. *Dojrzewanie do miłości* (dostęp na stronie: <http://charaktery.eu/artukul/3407>)
- kartki z zapisanymi pytaniami dla każdej grupy;
- puste kartki, mazaki, długopisy;

Przebieg lekcji:

1. Wychowawca wprowadza w zagadnienie miłości traktowanej w wymiarze podmiotowym i personalistycznym, prowadząc wykład ok. 3-4 min.

Postrzeganie siebie jako osoby dorosłej, dojrzałej wymaga przede wszystkim podejmowania odpowiedzialnych, mądrych decyzji, które mają wpływ na wasze dalsze życie. Młodość jest okresem wzrastania i formowania się człowieka w różnych wymiarach – fizycznym, psychicznym, emocjonalnym, biologicznym, społecznym, duchowym. Jest to też czas nawiązywania

intensywnych relacji z rówieśnikami w kontekście odkrywania własnej płciowości i seksualności. Prawdopodobnie wielu z was przeżywa etap zauroczenia się, fascynacji, zakochania w kimś, kto jest dla was najważniejszy, niezwykły, jedyny w swoim rodzaju. Chodzenie z chłopakiem, dziewczyną, nawiązywanie tych szczególnych więzi emocjonalnych prowadzi nieuchronnie do pytań o seksualność, o przyszłość, o to, czy dany związek ma szansę przetrwać, czy też jest jedynie krótkotrwałą przygodą emocjonalną. Musimy sobie uświadomić, że miłość jest czymś głębszym od zwykłej fascynacji drugą osobą ze względu na jej urodę i wdzięk. W miłości drugi człowiek staje się podmiotem w związku, należy go traktować z odpowiedzialnością i szacunkiem, być pełnym zaufania przyjacielem dla tej osoby. Dwoje powinno patrzeć wspólnie w tym samym kierunku, mieć wspólne ideały i cele. Warto sobie uświadomić, że w niektórych przypadkach ludziom zależy w miłości nie tyle na szanowaniu partnera, ale na uczynieniu go narzędziem służącym do zaspokajania swoich potrzeb seksualnych. Wtedy mamy do czynienia z miłością egoistyczną, w której brakuje godności.

2. Wychowawca dzieli klasę na grupy, młodzież wybiera liderów zespołów. Następnie każdy zespół otrzymuje tekst artykułu dr. Małgorzaty Lipowskiej pt. Dojrzewanie do miłości (dostęp na stronie: <http://charaktery.eu/artykul/3407>) z pytaniami, na które musi odpowiedzieć. Wychowawca prosi, aby uczniowie przeczytali artykuł i odpowiedzieli na poniższe pytania, posługując się nie tylko tekstem, ale również własnymi poglądami i doświadczeniami życiowymi. Poszczególne grupy formułują odpowiedzi w punktach na osobnych kartkach, a następnie relacjonują wyniki swojej pracy.

A. Co ma bezpośredni wpływ na kształtowanie się pozytywnej samooceny:

- dziewcząt

- chłopców w wieku dojrzewania?

- Co definitywnie obniża pozytywne postrzeganie własnego „ja” przez młodych ludzi?

B. Co jest podłożem konfliktów między rodzicami a dorastającymi dziećmi?

C. Co wpływa na kształtowanie się postaw wobec seksualności i małżeństwa?

D. Jakie przyczyny zdaniem licealistów sprawiają, że łączą się oni w związki partnerskie? Na którym miejscu w ich hierarchii jest uprawianie seksu?

E. Na czym powinny się opierać relacje w związku?

F. Jakie są wymagania

- dziewcząt

- chłopców

pod adresem potencjalnego partnera?

G. Czego licealiści oczekują po partnerach?

H. Co jest zdaniem licealistów wyrazem miłości?

3. Liderzy grup przedstawiają wyniki swoich prac, następnie wychowawca prowadzi dyskusję z całą klasą na ten temat. Wspólnie dochodzą do wniosku, że miłość wymaga dużego zaangażowania się w związek, szacunku dla partnera i wykazania się dojrzałością. Wychowawca zadaje pytania:

- Jakie cechy (charakteru, osobowości, wartości) waszym zdaniem powinien mieć idealny partner, aby móc z nim stworzyć długotrwały, udany związek? Na tablicy powstaje zapis cech. Jeśli nie wykazują się kreatywnością, wychowawca podpowiada, np. ofiarność, dobroć, szlachetność, uczciwość, prawość charakteru, honor, szacunek dla partnera, bogactwo, uroda – wygląd zewnętrzny, modny ubiór, skromność, duma, bycie idolem dla innych, pracowitość, empatia, zdolność do okazywania współczucia drugiej osobie w różnych sytuacjach, dążenie do kariery zawodowej, ambicja, wiara, postawa uległości, niezależność, posiadanie ideałów, wygoda życia, bez troska, pasja przygód, ciekawość świata, wykształcenie, posiadanie dzieci, wierność itd.

- Które wartości uznajecie za priorytetowe dla swoich oczekiwań? Dlaczego? Wartości priorytetowe zostają podkreślone kolorową kredą. Wychowawca kieruje rozmową tak, by pojawiły się pożądanie wartości i cechy (w zakresie osobowości, charakteru, planów życiowych, poglądów).

4. Miłość a seks. Czy pierwszy raz jest dowodem miłości?

Wychowawca inicjuje dramę. Na środek klasy wychodzą dziewczyna i chłopak. Zadanie polega na namówieniu dziewczyny przez chłopca do tego, aby ich pierwszy raz odbył się właśnie w tą sobotę u chłopaka w domu. Jego rodzice wyjeżdżają na działkę, więc mogą być sami w mieszkaniu. Chłopak musi podać dwa argumenty przemawiające za rozpoczęciem współżycia. Dziewczyna odmawia, podając dwa argumenty (wychowawca może pomagać, np. dziewczyna: obawa przed konsekwencjami współżycia, pragnienie zachowania dziewictwa do nocy poślubnej, zarzut wobec chłopaka – myli miłość z pożądaniem; chłopak: nadarzy się dogodna okazja, rodziców nie będzie w domu, zbyt długo czekali i teraz przyjaciele się z niego śmieją itp.). Potem następuje zamiana ról – na środek klasy wychodzi kolejna para. Oboje powinni podać inne argumenty za i przeciw zbyt wczesnemu rozpoczęciu współżycia. Inscenizację można powtórzyć.

Wychowawca zauważa (miniwykład), że rozpoczęcie współżycia jest decyzją niezwykle ważną i wiąże się z wieloma przeżyciami emocjonalnymi, a także ewentualnymi konsekwencjami w

przyszłości (nieplanowana ciąża). Tymczasem zbyt wielu nastolatków podejmuje życie seksualne z błahych powodów typu:

- inni już mają to za sobą, a jeszcze nie, więc narażam się na śmieszność (trzeba dodać, że większość nastolatków chwali się tym, czego tak naprawdę jeszcze nie zaznała);

- chcę sprawdzić się, naśladować innych, zobaczyć, jak to jest, przeżyć coś ciekawego.

Takiej decyzji nie powinni podejmować ludzie zbyt młodzi, mylący często zauroczenie z miłością. Nie są jeszcze gotowi na małżeństwo, stały związek, nie znają dobrze drugiej osoby, nie są zdecydowani na poważny związek. Niektórzy widzą zupełnie inny obraz ukochanego / ukochanej niż w rzeczywistości, ponieważ w czasie krótkiego związku oboje starają się pokazać tylko z dobrej strony. Czasem nagle zderzenie się z rzeczywistością bywa okrutne, a pierwszego aktu seksualnego nie można cofnąć. Nie wymaże się tych doświadczeń gumką, a możemy doznać ogromnego zawodu. Warto też uświadomić sobie wszystkie możliwe zagrożenia związane ze współżyciem, takie jak choćby zakażenia wywołane wirusami HIV HBV HCV, opryszczka wywołana wirusem HSV, choroby przenoszone drogą płciową. Na koniec trzeba wspomnieć o tym, że miłość łączy się z odpowiedzialnością za siebie i drugą osobę, więc warto poczekać.

5. Wychowawca zadaje pracę domową. Każdy powinien napisać odpowiedź na pytanie:

Czego wymaga ode mnie miłość?